

๘ แนวทางการปฏิบัติตน
ตามมาตรฐานจรรยาบรรณเจ้าหน้าที่ของรัฐ
ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙
(Do's and Don'ts)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

มาตรฐานทางจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่กำหนดในพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ จัดทำขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ ผดุงไว้ซึ่งเกียรติและศักดิ์ศรีข้าราชการที่ควรแก่ความไว้วางใจ และเชื่อมั่นของประชาชน รวมถึงดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรังจึงได้พิจารณาจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง (Do's and Don'ts) เพื่อให้บุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง มีความเข้าใจในประมวลจริยธรรมข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๖๔ และใช้เป็นกรอบแนวทางการปฏิบัติที่ควรกระทำ และไม่ควรกระทำ ให้เหมาะสมกับภารกิจของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง รวมถึงการประพฤติปฏิบัติตนอย่างมีคุณธรรม และรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ

กลุ่มบริหารงานบุคคล
สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง
มิถุนายน ๒๕๖๔

แนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง (Do's and Don'ts)

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรังได้จัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง (Do's and Don'ts) โดยแนวทางการปฏิบัติตนดังกล่าวใช้บังคับแก่ ๘ กลุ่มงานภายใน ดังต่อไปนี้

- ๑. กลุ่มอำนวยการ
- ๒. กลุ่มบริหารงานบุคคล
- ๓. กลุ่มนโยบายและแผน
- ๔. กลุ่มพัฒนาการศึกษา
- ๕. กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผล
- ๖. กลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน
- ๗. กลุ่มลูกเสือ ยุวกาชาด และกิจการนักเรียน
- ๘. หน่วยตรวจสอบภายใน

ทั้งนี้ แนวทางการปฏิบัติตนตามมาตรฐานจรรยาบรรณเจ้าหน้าที่ของรัฐในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง (Do's and Don'ts) ได้กำหนดแนวทางแห่งการกระทำที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ไว้ทั้งหมด ๘ แนวทาง ดังนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศ อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. จงรักภักดีต่อประเทศชาติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย	๑. แสดงออกในลักษณะอันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศชาติและความเป็นไทย
๒. ส่งเสริม สนับสนุน การปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๒. แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการต่อต้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๓. ปกป้อง ถำรง และรักษาผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ	๓. แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันเป็นผลประโยชน์และชื่อเสียงของประเทศชาติ
๔. พิทักษ์ รักษาสถาบันหลักของประเทศ ถำรงไว้ซึ่งเอกราชและอธิปไตยของชาติ ให้คงอยู่อย่างมีเกียรติภูมิ	๔. กระทำการอันมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนสถาบันหลักของประเทศ
๕. ปฏิบัติตามหลักธรรมตามศาสนาที่ตนเคารพนับถือ	๕. แสดงกิริยา วาจา หรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใด ศาสนาหนึ่ง
๖. เคารพในความแตกต่างของการนับถือศาสนา	๖. ขัดขวางการทํานุบำรุงศาสนา และการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
๗. ส่งเสริม สนับสนุน และเข้าร่วมในกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของประเทศ	๗. แสดงถึงพฤติกรรมที่ขัดขวางการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำคัญที่เกี่ยวข้องกับสถาบันหลักของประเทศ

(๒) ชื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกที่ดี และรับผิดชอบต่อหน้าที่

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้	๑. ปฏิบัติหน้าที่กระทำการอันส่อไปในทางทุจริต
๒. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยจิตสำนึกที่ดี มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของทางราชการ	๒. ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปัดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่น
๓. มีความมุ่งมั่น เสียสละ และมีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่	๓. ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงานในการปฏิบัติหน้าที่ ช่วยเหลือ และอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง
๔. ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ	๔. แสดงออกถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๕. ปฏิบัติตามจรรยาบรรณและจริยธรรมทางวิชาการ	๕. ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงาน หรือเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบ หรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
	๖. ปฏิเสธความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน ไม่พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและผลจากการกระทำของตน

(๓) กล้าคิด กล้าตัดสินใจ กล้าแสดงออก และกระทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความถูกต้องชอบธรรม ตามกฎหมาย และตามทำนองคลองธรรม	๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียงเพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๒. ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบด้วยกฎหมาย และกล้าคัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ไม่ถูกต้อง หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย	๒. ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำขู่ หรืออิทธิพลใด ๆ ในการชักจูงให้กระทำความผิด หรือกระทำในสิ่งที่ไม่ถูกต้องชอบธรรม
๓. ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชาการ และจรรยาวิชาชีพ ด้วยความกล้าหาญ	๓. ไม่แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ไม่กล้าวิพากษ์แนวคิด มีอคติ ลำเอียงและไม่เสนอแนวทาง หรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ ทั้งในงานที่รับผิดชอบ และในงานที่เกี่ยวข้อง
๔. แสดงความคิดเห็นอย่างตรงไปตรงมา ด้วยความมั่นใจ และมีจุดยืน โดยไม่ละเมิดสิทธิในความคิด โดยปราศจากอคติ และเสนอแนวทางหรือวิธีการทำงานใหม่ ๆ ทั้งในงานที่รับผิดชอบและงานที่เกี่ยวข้อง	๔. อาศัยช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ
๕. รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการของตน พร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติงาน เมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น	๕. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อน หรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๖. แจ้งเหตุหรือร้องเรียนในกรณีที่พบเห็นการกระทำผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ	๖. ปิดบังหรือปฏิเสธการให้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องแก่ประชาชน และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง
๗. เปิดเผยแพร่ทูลจิตที่พบเห็นหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบ ต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ โดยไม่ปล่อยปละละเลย	
๘. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกละเมิดหรือได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม โดยไม่ชักช้า	

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว มีจิตอาสา และมีจิตสาธารณะ

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดถือประโยชน์ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	๑. ปฏิเสธ บ้ายเบี่ยง เกี่ยงงอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการ
๒. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน	๒. ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
๓. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล	๓. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนหรือบรรเทาทุกข์ให้แก่ประชาชน
๔. มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม	๔. แสดงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๕. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผล ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างแท้จริง	๕. กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจตีความได้ว่าเป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

(๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ มุ่งมั่น อดทน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยปราศจากข้ออ้างใด ๆ	๑. เพิกเฉย ขาดความมุ่งมั่น ตั้งใจ หรือไม่ใส่ใจ ในภารกิจหรืองานที่ได้รับมอบหมาย
๒. ยืนหยัด ยอมรับข้อผิดพลาดของงานในหน้าที่ พร้อมแก้ปัญหาและอุปสรรค ให้งานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย	๒. แสดงพฤติกรรมปกปิดความผิดพลาด เพื่อไม่ให้บุคคลอื่นหรือผู้บังคับบัญชารับรู้ถึงความผิดพลาด อันจะนำมาซึ่งความรับผิดชอบในงาน
๓. ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักราชการ กฎหมายระเบียบแนวทางที่ถูกต้อง ทำงานเป็นระบบ มีความละเอียดรอบคอบ	๓. แสดงพฤติกรรมหลบเลี่ยงงาน เมื่อมีปัญหาอุปสรรค ซึ่งอาจจะเป็นการหลบหลีกงาน เบี่ยงเบนความสนใจ เพื่อไม่ต้องรับรู้ ไม่แสดงตัว หรือไม่ต้องรับผิดชอบในงาน

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๔. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรอบคอบ โดยยึดประโยชน์ราชการ กฎหมาย ระเบียบ หลักเกณฑ์ แนวทางที่ถูกต้อง และปฏิบัติด้วยความระมัดระวัง ไม่ประมาท เพื่อให้เกิดผลสำเร็จ	๔. ปฏิบัติหน้าที่โดยขาดความรอบคอบในการปฏิบัติงาน ลัดหรือข้ามขั้นตอน
๕. แสดงอุปนิสัยรักความเป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งในงานและสภาวะแวดล้อม เช่น การจัดระเบียบ โต๊ะทำงาน บริเวณหน่วยงาน/สถานที่ทำงาน	๕. ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ยึดหลักราชการ กฎหมาย ระเบียบ และแนวทางที่ถูกต้อง
๖. ตรวจสอบ ตรวจทานความถูกต้องของงาน ให้ตรงกับวัตถุประสงค์ เป้าหมาย ที่ต้องการปฏิบัติ	๖. ไม่ตรวจสอบ ตรวจทาน ขั้นตอนกระบวนการ ปฏิบัติงาน
๗. มีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน มีการวางแผน ทำงานที่ได้รับมอบหมาย ลดการปฏิบัติงานที่ซ้ำซ้อน เพื่อให้งานบรรลุผลสำเร็จ ตามเป้าหมาย ทันต่อเวลา และสถานการณ์ รวมทั้งใช้ทรัพยากรและงบประมาณ ของทางราชการอย่างประหยัดและคุ้มค่า	๗. แสดงพฤติกรรมข่มขู่คนอื่นไม่ให้อยู่ในงานของตน ทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่ยอมมอบหมายงาน หรือเพื่อนร่วมงานไม่ยอมทำงานร่วมด้วย จึงไม่ต้องรับผิดชอบในงาน
๘. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสมัยใหม่ อย่างต่อเนื่อง เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับงานในหน้าที่ เพื่อให้งานมีความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	๘. หาทางบ่ายเบี่ยง ปฏิเสธการปฏิบัติงาน และใช้จ่ายงบประมาณเกินความจำเป็น
๙. มุ่งพัฒนางานและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดี โดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง มีระบบ มีการทำงานเป็นทีม เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม	๙. ปฏิบัติงานตามความเคยชิน ในวิธีการหรือรูปแบบเดิม โดยไม่มีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น
๑๐. ส่งเสริมความสามัคคีในรูปแบบต่าง ๆ โดยการให้ความรู้ หรือฝึกอบรม รวมทั้งมีการคิดคำขวัญ ส่งเสริมความสามัคคีในที่ต่าง ๆ	๑๐. ปฏิเสธการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ ในการปฏิบัติงาน
๑๑. รับฟังความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ จากผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาพัฒนา การปฏิบัติงานและปฏิบัติตน	๑๑. กระทำการใด ๆ ที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง แยกความสามัคคีในตำแหน่งงานหรือเสื่อมเสีย ภาพลักษณ์ที่มีต่อองค์กร
๑๒. เข้ารับการฝึกอบรม ศึกษา หาความรู้ ศึกษาดูงานใหม่ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน อย่างต่อเนื่อง	๑๒. แสดงกิริยา วาจา หรืออาการลบหลู่ ดูแคลน ด้อยค่า และไม่ให้เกียรติผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้อง
๑๓. ทบทวนวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อให้ทราบถึง ข้อผิดพลาดและหาวิธีแก้ไข รวมทั้งติดตามรับฟัง ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และนำไปประยุกต์ใช้ ในการปฏิบัติงาน	๑๓. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉยในการแก้ไข ข้อบกพร่อง ข้อผิดพลาด ที่เกิดจากการปฏิบัติงาน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเที่ยงธรรม ตลอดจนละเว้นจากการใช้อคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มาประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ	๑. เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และความเชื่อทางการเมือง
๒. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ผู้รับบริการ และผู้เกี่ยวข้องอย่างให้เกียรติ เต็มใจ สุภาพ ปราศจากอคติ ดูแลผู้รับบริการให้ได้รับประโยชน์ และความพึงพอใจสูงสุด	๒. แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมไม่ให้เกียรติ ต่อผู้รับบริการและผู้เกี่ยวข้อง หรือให้บริการด้วยความไม่เต็มใจ อันอาจจะเป็นเหตุให้เสื่อมเสีย ภาพลักษณ์ของตนเองและราชการ
๓. รับฟังความคิดเห็น พร้อมทั้งชี้แจงและอธิบาย เหตุผลให้แก่ผู้รับบริการ ประชาชน และผู้ร่วมงาน และผู้เกี่ยวข้อง	๓. แสดงกิริยา วาจา หรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลน ปฏิเสธการแก้ปัญหาแก่ผู้รับบริการ
๔. วางตัวเป็นกลางทางการเมือง	๔. สนับสนุนหรือขึ้นใจให้ประชาชนเลือกข้างพรรคการเมือง และใช้ตำแหน่งหน้าที่เพื่อประโยชน์ต่อพรรคการเมือง หรือนักการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี และรักษาภาพลักษณ์ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในสังกัดสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดตรัง

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท มาใช้ในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และดำเนินชีวิต	๑. ปฏิบัติตนด้วยกิริยาอาการหรือวาจา ในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติผู้อื่นหรือผู้รับบริการ
๒. ดำรงตนตามหลักคำสอนทางศาสนา และนำหลักธรรมทางศาสนาที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ และยึดมั่นในจรรยาบรรณวิชาชีพ	๒. ปฏิบัติตนด้วยกิริยาวาจาหรืออาการในเชิงลบหลู่ ดูแคลน หรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
๓. ยืนหยัดการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชา และจรรยาวิชาชีพ ด้วยความกล้าหาญ	๓. ละทิ้ง เพิกเฉย บ่ายเบี่ยงการปฏิบัติหน้าที่
๔. พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง	๔. ไม่แสวงหาความรู้ในการพัฒนาตนเอง
๕. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขและส่วนรวม	๕. บ่ายเบี่ยงไม่ให้ความร่วมมือหรือไม่เข้าร่วมงาน วัฒนธรรมประเพณีไทย
๖. มีส่วนร่วมในการรักษาขนบธรรมเนียมประเพณี ที่ดีงามของสังคมไทย เช่น การแต่งกายด้วยผ้าไทย การเข้าร่วมในเทศกาลต่าง ๆ	๖. ด้อยค่าความเป็นไทยหรือก่อให้เกิดความเสื่อมเสีย ต่อภาพลักษณ์ของวัฒนธรรมประเพณีดีงามของสังคมไทย
๗. ปฏิบัติตนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน และเต็มใจ	๗. แสดงกิริยาอาการหรือวาจาที่ไม่ให้เกียรติ ต่อผู้รับบริการ
๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค ใช้เหตุผลในการตัดสินใจแก้ไขปัญหา	๘. แสดงอารมณ์ในการตัดสินใจแก้ปัญหา ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ราชการ

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๙. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สร้างความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ	๙. ปฏิเสธ ละเลย เพิกเฉย ในการปฏิบัติหน้าที่ หรือให้บริการแก่ผู้รับบริการ
๑๐. กระทำการใด ๆ โดยคำนึงถึงเกียรติ ศักดิ์ศรี ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพและทางราชการ	๑๐. กระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติ ศักดิ์ศรี ภาพลักษณ์ และชื่อเสียงแห่งวิชาชีพ และทางราชการ
๑๑. ปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตน เคารพกฎหมายและมีวินัย	๑๑. ผ่าฝืนหรืออาศัยช่องว่างทางกฎหมาย เพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบ

(๘) เคารพในศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คำนึงถึงสิทธิเด็ก และยอมรับความแตกต่างของบุคคล

แนวปฏิบัติที่ควรกระทำ (Do's)	แนวปฏิบัติที่ไม่ควรกระทำ (Don'ts)
๑. ไม่กระทำการใด ๆ อันเป็นการดูถูกเหยียดหยาม จนเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง	๑. กระทำการใด ๆ อันเป็นการดูถูกเหยียดหยาม เป็นเหตุให้เสื่อมเสียเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้บริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง
๒. ประพฤติตนด้วยความสุภาพ ทั้งกาย วาจา ใจ และรับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะชี้แจงและอธิบายเหตุผล	๒. ประพฤติตนไม่สุภาพ ไม่ตั้งใจ ขาดความเมตตา
๓. ไม่แสดงกิริยาอาการหรือใช้อภัยคำข่มขู่ คุกคาม หรือมีพฤติกรรมที่มีลักษณะคุกคามทางเพศ	๓. แสดงกิริยา อาการ หรือพฤติกรรม อันมีลักษณะ เป็นการคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ำมนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ
๔. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียน ในกรณีที่พบเห็นการกระทำการคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ำมนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ	๔. เพิกเฉย ละเลย งดการปฏิบัติ ไม่สนใจในกรณี ที่พบเห็นการคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การค้ำมนุษย์ และการแสวงหาประโยชน์ทุกรูปแบบ
๕. ให้ความช่วยเหลือ ป้องกัน ค้ำครองผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง จากภัยอันตราย ที่เกิดขึ้นจากการล้อเลียน รวมทั้งการแสวงหา ประโยชน์จากผู้เรียนทุกรูปแบบ	๕. ปฏิเสธ ละเลย หรือเพิกเฉย ไม่ให้ความช่วยเหลือ ต่อผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง ที่ถูกล้อเลียน
๖. ไม่นำความแตกต่างของผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง มาล้อเลียนหรือให้เกิด ความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่อนักเรียน	๖. แสดงพฤติกรรมใด ๆ ที่ทำให้เกิดความอับอาย หรือเกิดผลกระทบต่อนักเรียนของ ผู้เรียน ผู้รับบริการ ผู้ร่วมงาน หรือผู้เกี่ยวข้อง
๗. ไม่ให้ร้าย ตำว่า กลั่นแกล้ง ข่มเหง รังแกผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง	๗. แสดงพฤติกรรมไม่ให้เกียรติ ว่าร้ายกลั่นแกล้ง ข่มเหง รังแกผู้เรียน ผู้ร่วมงาน ผู้รับบริการ หรือผู้เกี่ยวข้อง
๘. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการแสดงความคิดเห็น ที่มีผลกระทบต่อนักเรียน ของผู้เรียน	๘. ปิดโอกาสของผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง ในการรับฟัง ความคิดเห็น ที่มีผลกระทบต่อนักเรียนของผู้เรียน
๙. สร้างหรือจัดทำช่องทางทางการสื่อสารบนเว็บไซต์ ของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อรับฟังความคิดเห็น หรือเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ผู้ปกครอง ผู้เกี่ยวข้อง เข้ามามีส่วนในการพัฒนาการจัดการศึกษา เพื่ออนาคตของผู้เรียนร่วมกัน	๙. เพิกเฉย ไม่สนใจ ไม่พัฒนาช่องทางทางการสื่อสาร บนเว็บไซต์ของหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อรับฟัง ความคิดเห็นของผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้อง

